

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол № 10 від
«11» червня 2025 р.

ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Освітній рівень: Другий (магістерський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність: С4 Психологія

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Екзамен (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>28</u>	<u>30</u>	<u>2</u>

Програму підсумкової атестації «Атестаційний екзамен» розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», С4 Психологія, затвердженої вченою радою ЗФУУ (протокол № 10 від «11» червня 2025 року).

Програму навчальної дисципліни розробила:

Академік НАПН України,
доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри психології

Л. М. Карамушка

Програму навчальної дисципліни погоджено з гарантом освітньої програми «Психологія»

Гарант програми

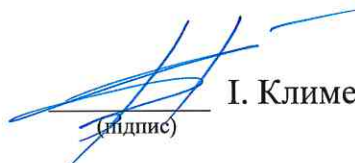

М. Великодна

Програму навчальної дисципліни обговорено та схвалено на засіданні кафедри психології

Протокол № 9 від “21” травня 2025 року

Завідувач кафедри

І. Клименко

Актуальність Програми пролонговано

на 20__/20__ н.р. _____

Гарант ОП

(підпис)

(прізвище, ініціали)

на 20__/20__ н.р. _____

Гарант ОП

(підпис)

(прізвище, ініціали)

на 20__/20__ н.р. _____

Гарант ОП

(підпис)

(прізвище, ініціали)

на 20__/20__ н.р. _____

Гарант ОП

(підпис)

(прізвище, ініціали)

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»	Статус дисципліни Обов'язкова Мова навчання українська	
Модулів - 1	Спеціальність: С4 Психологія	Рік підготовки	
		1-й	
Змістових модулів - 1	Освітньо-професійна програма «Психологія»	Семестр	
Загальна кількість кредитів/годин - 3/90		3-й	
	Ступень вищої освіти - Магістр		
		Самостійна робота (год.)	
		28	
		Всього	
		90	
		Вид контролю	
			Екзамен

1.1. Предметом вивчення дисципліни є: готовність випускників до реалізації професійних функцій психолога.

1.2. Метою вивчення дисципліни – перевірка рівня сформованості готовності магістрів психології до професійної діяльності.

1.3. Основними завданнями дисципліни:

- Визначення професійної підготовки:
Оцінка рівня засвоєння студентами ключових аспектів професійної підготовки в області практичної психології.
- Демонстрація теоретичних знань:
Вивчення ступеня розуміння та застосування теоретичних концепцій психології в різних сферах практичної діяльності.
- Розвиток практичних навичок:
Оцінка здатності студентів застосовувати психологічні методи та техніки у практичних ситуаціях.
- Вміння аналізу та висновки:
Розвиток аналітичних навичок через аналіз реальних кейсів та сценаріїв, вирішення завдань та формулювання висновків.
- Спілкування та емпатія:
Оцінка комунікативних навичок, зокрема здатності взаємодіяти з клієнтами,

виявлення емпатії та побудови довірливих відносин.

- Знання професійної етики:

Визначення розуміння студентами принципів професійної етики та їх здатності враховувати їх у роботі з клієнтами.

- Робота з реальними сценаріями:

Демонстрація навичок у вирішенні реальних сценаріїв та адаптація психологічних підходів до конкретних ситуацій.

- Креативність та інновації:

Виявлення здатності студентів до творчого та інноваційного мислення у вирішенні психологічних проблем.

- Самооцінка та рефлексія:

Здатність студентів аналізувати власну практичну роботу, робити висновки та розвивати власні професійні навички.

1.4. Програмні компетентності освітньої програми.

Програмні компетентності освітньої програми

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	ФК12. Здатність інтегрувати знання суміжних наук (медицини, соціології, педагогіки тощо) для поглибленого аналізу психологічних явищ і розробки міждисциплінарних рішень. ФК13. Здатність розробляти та впроваджувати психотехнології супроводу професійної діяльності в різних сферах (освіта, бізнес, медицина, спорт тощо).

1.5. Результати навчання за дисципліною

ПРН12. Застосовувати основні психологічні технології, процедури і техніки впливу з психокорекційною метою на рівні індивіда, групи, соціуму, а також розв'язання соціальних конфліктів і профілактики кризових станів клієнта.

ПРН13. Розробляти та реалізовувати психотехнології супроводу професійної діяльності, адаптуючи їх до потреб конкретних сфер (освіти, бізнесу, медицини, спорту тощо).

ПРН14. Розробляти та впроваджувати спеціальні заходи психологічних втручань в сфері ментального здоров'я.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітньої програми

Програма підсумкової атестації спрямована на перевірку знань освітніх компонентів з формування фахових компетентностей (психологія творчості, психологія лідерства та кар'єри, психологія міжкультурних комунікацій, організація соціально-психологічної служби, психологія стресових та посттравматичних розладів, військова психологія), які сприятимуть підвищенню фахового рівня випускників у подальшій професійній діяльності.

2. ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

Тема 1. Психологія в системі знань

Проблема істинності й відносності психологічного знання. Специфіка психологічного знання у порівнянні з іншими гуманітарними та природничими науками. Структурні елементи психологічного знання. Світогляд та ідеологія в психологічному знанні (обмеження та можливості). Проблема предмету та об'єкту в психології. Проблемні напрями у психології. Проблемні дихотомії у психології. Еклектизм як характерна риса епохи постмодерну. Можливості побудови єдиної психологічної теорії. Проблема каузальності в психології. Методологія структуралізму та постструктуралізму у психології.

Тема 2. Методологія як спосіб досягнення та побудови наукового знання

Функції сучасної методології. Рівні методології, їх основна характеристика та значення в науковому дослідженні. Проблеми та труднощі, кризові явища сучасної методології. Методологічна криза в психологічній науці. Категоріальний апарат сучасної методології психології. Загальнонаукові та конкретно-наукові принципи, їх роль у науковому пізнанні психіки. Сутнісний зміст принципів детермінізму, розвитку, цілісності, системності, відносності, додатковості. Методологічні принципи та пояснювальні принципи. Філософська традиція в психології: екзистенціалізм та феноменологія. Сутнісний зміст принципів об'єктивності, антропності, самоорганізації. Методологічні особливості психології як науки. Базові ідеології в психології. Методологія психоаналізу як еклектика природничих та гуманітарних наук.

Тема 3. Дослідження проблем творчості у працях психологів

Основні етапи дослідження творчості. Філософські погляди на проблеми творчості: «маєвтика» Сократа, евристичні правила та прийоми Платона і Декарта. Проблема творчості у роботах вчених: О. О. Потєбня, В. М. Бехтерєв, С. О. Грузенберг, С. Л. Рубінштейн, О. М. Леонтьєв, Я. О. Пономарьов. Зарубіжні теорії творчості: теорія інтелектуальних операцій творчого процесу, асоціативна, інтроспективна, психоаналітична, гештальт- психологічна та біхевіористична теорії, концепція бісоціації А. Кестлера.

Тема 4. Напрями сучасної психотерапії

«Страсбурзька декларація» та її вплив на розвиток сучасної психотерапії. Етичні засади психотерапії. Психотерапія та психологічне консультування – спільне й відмінне. Загальні поняття психоаналізу, метод «вільних асоціацій». Концепція особистості З. Фрейда – топографічна та динамічна моделі. Основні напрями психоаналізу. Основні поняття гештальттерапія. П'ятишарова структура неврозу за Ф. Перлзом. Невротичні механізми за Ф. Перлзом. Основні поняття теорії К. Роджерса. Особистість, що повноцінно

функціонує. Основні концептуальні поняття психодрами. Основні фази психодрами.

Тема 5. Технології психологічного тренінгу

Тренінг у роботі з групою. Тренінгова група як засіб та середовище для змін учасників. Морально-етичні проблеми, що виникають при роботі в тренінговій групі. Алгоритм та принципи побудови тренінгових програм. Методичні засоби тренінгу (компоненти тренінгу). Динамічні процеси в тренінговій групі. Фази розвитку тренінгової групи. Проективні техніки в тренінговій роботі. Ролі та функції ведучого тренінгу. Робота з групою та груповою динамікою в діяльності тренера. Гештальт підхід в роботі тренера. Застосування ігрових технологій в тренінговій роботі. Критерії успішності тренінгової роботи.

Тема 6. Стрес, травматичний стрес, посттравматичний стресовий розлад

Типові фази травматичної кризи. Симптоми після психотравми (гострого стресового розладу). Посттравматична стресова реакція. Симптоми посттравматичного стресового розладу (ПТСР). Травматичні події, що спричиняють ПТСР. Можливі наслідки ПТСР.

Тема 7. Професійний розвиток особистості

Поняття професійного розвитку особистості: процес та результат. Стимули, мотиви та бар'єри професійного розвитку особистості. Сфери особистіснопрофесійного саморозвитку. Поняття та складові професійної компетентності. Розвиток професійної компетентності особистості.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	усього	Розподіл годин між видами робіт					Методичне забезпечення	
		Аудиторні				Самостійна робота	Опис педагогічних методів і технік та елементів дуальної освіти	Забезпечення аудиторної та самостійної роботи
		Лекції	Практичні	Лабораторні	Екзамен			
Тема 1. Ознайомлення з основними вимогами щодо проведення атестаційного екзамену	30				2	28	Метод навчальної дискусії, проблемний виклад матеріалу	Презентація, опорний конспект, гугл класи, бібліотечний фонд, інтернет ресурси

4. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Підсумковий контроль проходить у формі екзамену.

Критерії оцінки знань при складанні комплексного іспиту:

1. Оцінка «відмінно» – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань з опорою на обов'язкову та додаткову літературу.
2. Оцінка «добре» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань, спирається при цьому на обов'язкову літературу. Але при викладі деяких питань глибина та аргументація не є достатніми, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3. Оцінка «задовільно» студент загалом володіє матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання літератури, допускає окремі суттєві неточності та помилки.
4. Оцінка «незадовільно» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускає при цьому суттєві неточності.

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Велитченко Л. К., Подшивалкіна В. І. Методологічні та теоретичні проблеми психології: програмний конспективний довідник. – Одеса: СВД Черкасов, 2009. – 279 с.
2. Кожухівська, Р. Б., Транченко Л. В. Поведінка споживачів. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. – 362 с.
3. Ларіна Я. С., Рябчик А.В. Поведінка споживача : навч. посіб. Київ : «ОлдіПлюс», 2020. – 284 с.
4. Рибалка В. В. Методологічні питання наукової психології: навчально- методичний посібник. – Київ: Ніка-Центр. – 2003. – 204 с.
5. Тихомирова Є. Б. Зв'язки з громадськістю: навчальний посібник. - Київ : НМЦВО, 2001 -560 с.
6. Щербина Л. Ф. Метатеоретичне мислення психотерапевта: модель, дослідження, програма розвитку. – Київ: «Геопринт», 2012. – 283 с.

Додаткові:

1. Климчук В. О. Сучасне психологічне консультування та психотерапія: дискурс соціального конструкціонізму // Практична

- психологія та соціальна робота. – 2013. № 2. – С. 63-68.
2. Основи психотерапії: навч. посіб. / В. І. Банцер, Л. О. Гребінь, З. В. Гривул [та ін.] ; під заг. ред. К. В. Сєдих, О. О. Фільц, Н. Є. Завацька. – Полтава : Алчевськ: ЦПК, 2013. – 329 с.
 3. Примак Т. О. PR для менеджерів і маркетологів: навч. посіб. – Київ: «Центр учбової літератури», 2013. – 202 с.
 4. Резнік В.С. Соціально-психологічне моделювання поведінки покупців у процесі маркетингової діяльності: монографія. Кам'янець-Подільський : Абетка-Нова, 2001. – 220 с.
 5. Татенко В. О. Соціальна психологія впливу: Монографія. - Київ : Міленіум, 2008. – 216 с.
 6. Титаренко Т. М. Постмодерна особистість у динаміці самоконструювання // Актуальні проблеми психології. Т.2. Психологічна герменевтика. Вип. 6. – Київ: Інформаційно-аналітична агенція, 2010. – С. 5-14.
 7. Ткаченко О. М. Принципи та категорії психології. – Київ : Вища школа, 1979. – 120 с.
 8. Фролов П. Д. Громадська думка у соціологічному та соціально-психологічному вимірах // Психологічні науки: проблеми і здобутки. – 2013. – Вип. 4. – С. 239-252.
 9. Щербина Л. Ф. Формальні та сутнісні критерії сучасного визначення психотерапії // Регістри стосунків. Збірник матеріалів конференції / За загальною редакцією Слободянюка І. А. Київ, 2012. – С. 73-77.

Інформаційні ресурси:

10. <https://e-u.edu.ua/ua/navchalni-pidrozdili/kafedri/kafedra-praktichnoji-psiologii-ta-sotsialnih-tehnologij/programi-navchalnih-distiplin/>
11. <http://dspace.e-u.edu.ua/community-list>
12. <https://repo.usfu.edu.ua/home> – Електронні ресурси ЗФУУ

6. СИСТЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Таблиця оцінювання різних видів діяльності здобувача

Вид оцінювання: поточне та за самостійну роботу	Кількість оцінювань за видом оцінювання	Максимальна оцінка за видом оцінювання
Екзамен	1	100 балів
Всього		100 балів

6.2. Оцінка, яку отримує студент за результатами складання екзамену/ заліку визначається відповідно до критеріїв оцінювання, наведених у таблиці «Шкала оцінювання результатів навчання студентів».

Шкала оцінювання результатів навчання студентів

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

6.3. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах (за національною шкалою та шкалою ECTS) заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента.

6.4. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Усі екзаменаційні завдання зазначені в екзаменаційному білеті з комплексного екзамену. Підсумкова оцінка комплексного екзамену є середньозваженою оцінкою за кожну складову екзаменаційного завдання.

Повторне складання (перескладання) комплексного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.

7. ПИТАННЯ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Психологія у системі наук про людину і суспільство. Історичне становлення предмета психології. Історичне становлення методу психології.
2. Проблема соціалізації особистості у соціальній психології. Інститути соціалізації. Етапи соціалізації. Механізми соціалізації.
3. Теорії діяльності. Структура діяльності. Процес, ціль і продукт діяльності. Теорія провідних типів діяльності.
4. Етичні та професійні вимоги до підготовки та діяльності психотерапевта. Феномен професійного вигорання психотерапевта.
5. Розвиток психологічної думки в контексті філософії Давнього світу і релігійних ідей Середньовіччя.
6. Процеси та механізми групової динаміки. Розвиток малої соціальної групи. Моделі групо- та колективоутворення.
7. Здібності. Види здібностей. Пізнавальні здібності. Інтелект. Біологічні та соціальні фактори розвитку інтелекту.
8. Функції психолога в системі професійного відбору. Роль психолога в системі профорієнтації.
9. Емоційний та вольові психічні процеси: система, функції.
10. Соціально-психологічні проблеми управління та організацій.
11. Історіогенез становлення та розвитку системи галузей психологічної науки. Сучасна система галузей психології.
12. Міжособистісна атракція та її чинники. Психологічні способи впливу в процесі спілкування.
13. Зарубіжні теорії особистості. Розвиток теорій особистості у Європі та США у XX ст.
14. Психологічна характеристика юнацького віку. Психічний розвиток у період ранньої дорослості.
15. Психологічні закономірності пізнавальної діяльності. Загально-психологічні теорії інтелекту.
16. Спілкування як соціальна перцепція. Механізми взаєморозуміння. Роль установок та стереотипів у соціальній перцепції. Каузальна атрибуція як соціально-психологічний феномен.
17. Методи психологічної допомоги воїнам, які перенесли психотравмуючий стрес.
18. Перспективи і можливості застосування математичних методів у психологічних дослідженнях.
19. Функціональні стани людини в трудовій діяльності. Діагностика та корекція функціональних станів у трудовій діяльності.
20. Розвиток філософської і психологічної думки в епоху Відродження й в епоху Наукової революції (Барокко).
21. Засоби комунікації. Вербальна та невербальна комунікація. Бар'єри спілкування. Спілкування як взаємодія.
22. Конституційні теорії темпераменту Е. Кречмера та У. Шелдона.
23. Професіограма як результат наукового вивчення і узагальнення відомостей

- про працю. Психограма як ядро професіограми.
24. Уява. Види та механізми уяви. Теорії уяви.
 25. Спілкування як соціально-психологічне явище. Структура спілкування. Функції спілкування. Види спілкування. Спілкування як обмін інформацією.
 26. Сприймання. Закономірності побудови перцептивного образу. Властивості сприймання. Теорії сприймання.
 27. Напрями та школи психологічної терапії. Специфіка індивідуальної та групової психотерапії.
 28. Вчення про рефлекс. Внутрішнє та зовнішнє як психологічна проблема. Суб'єктивний та об'єктивний аспекти психічного.
 29. Головні теоретичні напрями зарубіжної соціальної психології. Когнітивізм в соціальній психології. Інтеракціонізм як напрям соціальної психології.
 30. Теорії особистості. Вітчизняні теорії особистості. Структура особистості.
 31. Мотивація до праці. Моделі мотивації до праці. Задоволеність працею.
 32. Вчення про властивості нервової системи та темперамент за І. П. Павловим.
 33. Предмет соціальної психології. Співвідношення соціального та психічного. Виникнення та становлення соціальної психології.
 34. ХІХ сторіччя: народження психології. Психологічна лабораторія В. Вундта. Початок наукової психології Г. І. Челпанов.
 35. Проблема творчості у роботах вчених: О. О. Потебня, В. М. Бехтерєв, С. О. Грузенберг, С. Л. Рубінштейн, О. М. Леонтьєв, Я. О. Пономарьов.
 36. Вчення про мотивацію. Потреба. Класифікації потреб. Мотив. Боротьба мотивів.
 37. Феномен етнічної ідентичності. Етнічна свідомість і самосвідомість. Етнічний (національний) характер.
 38. Науковий метод: сутність, структура, застосування.
 39. Психологічні особливості великих груп. Психологічні закономірності масової поведінки.
 40. Дослідження особистості з позицій теорії рис: Г. Олпорт, Р. Кеттелл, Г. Айзенк.
 41. Психологічні закономірності впливу засобів масової комунікації.
 42. Проблема природи психіки у вітчизняній психології. Функції психіки. Детермінація психічного.
 43. Психологічні закономірності функціонування та розвитку малих груп.
 44. Основні методологічні проблеми сучасної психології: сутність, історичний портрет, динаміка.
 45. Феномен лідерства і керівництва. Теорії походження лідерства та керівництва. Стили лідерства та керівництва. Особливості прийняття рішення групою.
 46. Індивідуально-особистісні відмінності. Характер.
 47. Періодизації розвитку особистості. Психологія немовляти. Психологічна

- характеристика раннього дитинства.
48. Професійна придатність та професійно важливі якості.
 49. Взаємозв'язок психічних процесів, станів та властивостей. Пізнавальна сфера психіки. Емоційно-вольова сфера психіки.
 50. Психологія середнього дитинства. Психологічні особливості підліткового віку.
 51. Психологічні закономірності творчості. Креативність.
 52. Основні закони психічного розвитку (за Л. С. Виготським, З. Фрейдом, Ж. Піаже). Механізми психічного розвитку.
 53. Проблема соціального та біологічного в психічному розвитку індивіда. Теорії психічного розвитку.
 54. Історія виникнення та розвитку психотерапії як соціального інституту. Цілі та методи психологічної терапії.
 55. Пам'ять. Види пам'яті. Процеси пам'яті. Теорії пам'яті.
 56. Групова та індивідуальна психотерапія військовослужбовців, які проходять курс психологічної реабілітації.
 57. Психологічне консультування та немедична психотерапія як форми психологічної допомоги.
 58. Мислення. Види мислення. Психологічні закономірності мислення. Теорії мислення.
 59. Психологія праці як прикладна галузь психологічної науки. Основні функції і завдання психолога на підприємстві.
 60. Епоха Просвітництва і розвиток філософсько-психологічної думки.
 61. Кризи вікового розвитку, їх зміст; підходи Л. С. Виготського та Е. Еріксона.
 62. Принципи побудови психологічного дослідження.
 63. Теорія поетапного формуванні розумових дій П. Я. Гальперіна.
 64. Пізнавальні психічні процеси: система, функції, властивості.
 65. Співвідношення навчання, виховання та розвитку. Психологічні проблеми навчання. Психологічна служба в системі освіти.
 66. Воля. Підходи до дослідження волі. Вольова дія. Вольові властивості та їх розвиток.
 67. Особистість у структурі групових відносин. Статус та роль особистості в групі.
 68. Структура та функції соціальних установок.
 69. Емоції. Фізіологічні основи емоцій. Види емоцій. Почуття. Теорії емоцій.
 70. Проблема особистості в соціальній психології. Співвідношення понять "індивід", "особистість", "індивідуальність".
 71. Мовлення. Види мовлення. Функції мовлення. Взаємозв'язок мовлення та мислення.
 72. Групові норми та нормоутворення. Феномен групового тиску. Конформізм та конформність. Проблема згуртованості групи. Конфлікт як явище групової динаміки.
 73. Концепція властивостей нервової системи та темпераменту Б. М. Теплова та В. Д. Небиліцина.

74. Принципи організації консультативної взаємодії. Моделі консультативної допомоги.
75. Психодинамічні індивідуальні відмінності. Темперамент. Теорії темпераменту.
76. Етапи консультативної взаємодії та їх завдання. Техніки консультування.
77. Самосвідомість та її розвиток.
78. Діяльність психолога військової частини та посадових осіб із психологічного забезпечення бойового чергування, вартової та внутрішньої служб.
79. Виникнення та розвиток психодіагностики. Психодіагностичний метод і діагностичні підходи. Об'єктивний підхід у психодіагностиці.
80. Увага. Види уваги. Властивості уваги. Теорії уваги.
81. Системна психологічна характеристика професійної діяльності.
82. Провідні типи методологій та їхні можливості у пізнанні психологічних явищ.
83. Психологія середньої дорослості. Психологічні особливості пізньої дорослості та старості.
84. Основні методологічні принципи психологічної науки.
85. Передумови виникнення та історія клінічної психології як наукової дисципліни. Критерії здоров'я та хвороби, норми та патології.
86. Система методів психологічної науки і практики. Теоретичні методи психологічного дослідження.
87. Поняття про психічний розвиток. Чинники психічного розвитку. Система методів психологічної науки і практики. Емпіричні методи дослідження. Експеримент. Спостереження.
88. Психологія іміджмейкінгу.
89. Засади класифікації психічних явищ. Психічні процеси. Психічні стани. Психічні властивості.
90. Психологічні закономірності впливу культури "іншого".